

Aan

Minister VWS
Cc Stas VWS

Deadline: 3 juli 2023

nota

Advies Gezondheidsraad over COVID-19-vaccinatie in het najaar

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
PD Covid-19 Volksgezondheid
Team 1

Opgesteld door

Datum

23 juni 2023

Kenmerk

3633700-1050606-PDCV

Uw kenmerk

Zaaknummer

1050606

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

De Gezondheidsraad heeft op 28 juni 2023 het advies "Structureel vaccinatieprogramma tegen COVID-19" gepubliceerd. Hierin adviseert de raad vanaf het najaar van 2023 een jaarlijkse vaccinatieronde voor specifieke doelgroepen. In deze nota wordt het advies toegelicht en vragen we uw akkoord op het organiseren van een najaarsronde en het informeren van de Tweede Kamer (zie hiervoor bijgevoegde Kamerbrief).

2. Geadviseerd besluit

- PDCV adviseert het advies van de Gezondheidsraad over de herhaalvaccinatie dit najaar te volgen en een nieuwe vaccinatieronde te organiseren voor de doelgroepen die zijn omschreven in het advies.
- PDCV adviseert bij de keuze voor een vaccin aan te sluiten bij de aanbevelingen van de WHO, het EMA en ECDC. Dat wil zeggen dat we er naar streven bij de najaarsronde gebruik te maken van mRNA-vaccins die zijn aangepast aan de XBB-variant van het coronavirus, mits op tijd geleverd (voor eind oktober).
- In het geval de XBB-vaccins niet op tijd geleverd kunnen worden, adviseert PDCV het OMT-Vaccinaties of het RIVM te vragen om aanvullend advies over de definitieve vaccinkeuze.
- PDCV adviseert om nog geen besluit te nemen over de vormgeving van een structureel vaccinatieprogramma, omdat de eventuele budgettaire consequenties nog in kaart worden gebracht en het RIVM en de GGD GHOR Nederland bezig zijn met een uitvoeringstoets. Besluitvorming over een structureel programma hangt samen met de inrichting van de vaccinatievoorziening voor volwassenen. Het advies is om dit samen met de staatssecretaris verder uit te werken en te betrekken bij de voorjaarsbesluitvorming 2024.

Indien u akkoord bent met bovenstaande punten, zal bijgevoegde brief nog voor het zomerreces naar de Tweede Kamer worden verstuurd. Ook zal bijgevoegd nieuwsbericht over de najaarsronde op de website van de Rijksoverheid worden geplaatst.

3. Kernpunten

Doelgroepen

- De Gezondheidsraad adviseert een herhaalvaccinatie voor de volgende doelgroepen:

- o Mensen van 60 jaar en ouder;
- o Volwassenen uit medische risicogroepen die jaarlijks een uitnodiging krijgen voor de griepvaccinatie;
- o Volwassenen en kinderen uit medische hoog-risicogroepen (bijvoorbeeld mensen met een afweerstoornis);
- o Zwangeren (NB voor deze groep geldt dat het vaccinatieaanbod gedurende het hele jaar mogelijk moet zijn)
- o Zorgmedewerkers.

De Gezondheidsraad vindt dat daarnaast ruimte moet zijn voor maatwerk. Er kunnen namelijk individuele situaties zijn waarin een herhaalvaccinatie toch wenselijk is, bijvoorbeeld voor mensen met een kwetsbaar gezinslid.

- De Gezondheidsraad vindt een herhaalvaccinatie voor de algemene bevolking niet nodig, omdat er onder de bevolking jonger dan 60 jaar sprake is van een hoge mate van (hybride) immuniteit.
- Het advies bevat geen prioritering van de verschillende doelgroepen.

Vaccinatiekeuze en voorbereiding uitvoering

- De Gezondheidsraad adviseert voor het komende najaar gebruik te maken van een mRNA-vaccin en bij de definitieve keuze rekening te houden met aanbevelingen vanuit WHO, ECDC en EMA. Waarschijnlijk wordt dit voor het najaar van 2023 een XBB.1.5.-vaccin.
- Vaccinatieproducent BioNTech/Pfizer is voornemens een registratie-aanvraag voor een monovalent XBB.1.5 mRNA-vaccin voor alle leeftijdscategorieën in te dienen bij het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA). U wordt geïnformeerd zodra meer informatie beschikbaar komt over registratie van dit vaccin.
- In uw reactie geeft u aan dat u het advies van de Gezondheidsraad overneemt en dat u, afhankelijk van de levertijd van de vaccins, in oktober verwacht te starten met de najaarsronde voor risicogroepen en zorgmedewerkers. U benoemt dat u het RIVM in samenwerking met GGD GHOR Nederland heeft gevraagd voorbereidingen te treffen en hierbij de geleerde lessen uit de eerdere campagnes te betrekken. Over de verdere invulling van het programma informeert u de Tweede Kamer op een later moment.
- In de maand juli volgt de opdracht aan de GGD'en om een vaccinatieperiode in het najaar voor te bereiden. Naar verwachting is er dan meer bekend over de levering van de nieuwe XBB.1.5-vaccins en daarmee de startdatum van de campagne. De GGD'en hebben dan voldoende tijd (9 weken) om zich voor te bereiden op de campagne. Na uw akkoord, zal de plaatsvervangende DG COVID-19 deze opdracht verlenen aan de GGD'en.
- De najaarsronde bestaat uit één vaccinatie. Volgens de Gezondheidsraad is één vaccindosis inmiddels ook voldoende voor personen die niet eerder gevaccineerd zijn. In de brief geeft u aan dat u dit advies overneemt en dat hiervoor vanaf 1 juli 2023 de bivalente BA.4/5-vaccins gebruikt zullen worden. Alleen voor bijzondere situaties blijft een basisserie met meerdere vaccins geadviseerd.
- U neemt in bijgevoegde brief nog geen besluit over de organisatie van een terugkerend jaarlijks vaccinatieprogramma tegen COVID-19 of het combineren daarvan met het jaarlijkse vaccinatieprogramma tegen het griepvirus of de pneumokokkenbacterie. In de komende periode zal invulling worden gegeven aan een eventueel jaarlijks vaccinatieprogramma tegen COVID-19 in samenwerking met de betrokken partijen en de staatssecretaris VWS.

Datum

23 juni 2023

Kenmerk

3633700-1050606-PDCV

4. Toelichting

Datum

23 juni 2023

Kenmerk

3633700-1050606-PDCV

a. Draagvlak politiek

Tijdens het plenaire debat over het tweede deelrapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid is door diverse fracties benoemd dat bij de voorbereiding van nieuwe vaccinatierondes meer rekening gehouden moet worden met verschillende scenario's. Tevens is bij eerdere vaccinatierondes veel aandacht geweest voor een tijdige start van een nieuwe vaccinatieronde en het aanbieden van herhaalvaccinaties aan specifieke groepen, waaronder kwetsbaren.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Nu de pandemie voorbij is en er geen COVID-19-specifieke maatregelen meer gelden, zien we dat het draagvlak en gevoel van urgentie voor een nieuwe vaccinatieronde tegen COVID-19 verder afneemt. Tegelijkertijd noemt de Gezondheidsraad dat er onder risicogroepen nog steeds sprake is van aanzienlijke ziektelast door COVID-19. Voor deze groepen geldt dat zij veel baat kunnen hebben bij een herhaalvaccinatie om de bescherming tegen SARS-CoV-2 weer op peil te brengen. Daarnaast benoemt de Gezondheidsraad in het advies de verschillen in opkomst onder verschillende doelgroepen, wat gezondheidsverschillen tussen groepen in de samenleving verder kan vergroten. De raad vindt dan ook dat in voorlichtingscampagnes extra aandacht moet zijn voor groepen die tot nu toe moeilijk te bereiken bleken. Dit is een belangrijk punt. Doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn hebben vanaf het begin van de coronaaanpak de specifieke aandacht. Ook in deze najaarsronde zal de inzet mede op hen gericht zijn. Daarvoor werken wij en GGD'en onder andere samen met sleutelpersonen en organisaties die dicht bij deze doelgroepen staan.

c. Financiële en personele gevolgen

Er zijn voldoende middelen beschikbaar voor de organisatie van een vaccinatieronde voor risicogroepen. GGD GHOR Nederland heeft per 1 juli 2023 de taken op het gebied van de COVID-19-bestrijding van de LCCB overgenomen. Voor het continueren van de taken inzake landelijke uitvoeringscoördinatie en informatievoorziening ontvangt GGD GHOR Nederland circa €60.000.000,- voor de periode van 1 juli t/m 31 december 2023. Daarbij is ook rekening gehouden met kosten die gemaakt worden voor het in stand houden van een basiscapaciteit.

Met de Nota van Wijziging van 23 juni 2023 zijn middelen gereserveerd voor de uitvoering van de Najaarscampagne 2023, bestaande uit € 109 miljoen voor de uitvoering door GGD'en, € 4,5 miljoen voor uitvoeringskosten bij de GGD GHOR Nederland en € 6,75 miljoen voor het selecteren en uitnodigen van de risicogroep. Bij deze begroting is rekening gehouden met een startdatum halverwege september en een maximale capaciteit van 300.000 prikken per week bij de GGD'en. Afhankelijk van wanneer de nieuwe XBB-vaccins geleverd worden en de daaruit volgende startdatum van de najaarscampagne, zijn er drie scenario's die van invloed kunnen zijn op de raming zoals nu verwerkt in de eerste suppletoire begroting voor 2023. De scenario's verschillen op de volgende drie punten: 1) wel/geen verschuiving van vaccinleveringen, 2) wel/geen ophoging van de maximale capaciteit van 300.000 prikken per week door GGD'en en 3) wel/geen doorlooptijd van de najaarscampagne tot in begin 2024. Deze drie scenario's worden momenteel in kaart gebracht, zodat er in combinatie met de beschikbare informatie over de leveringen van nieuwe XBB-vaccins, zo goed mogelijk

onderbouwd besloten kan worden over de optimale startdatum van de najaarscampagne.

Datum
23 juni 2023

Besluitvorming over de vormgeving van een structureel vaccinatieprogramma kan worden betrokken bij de voorjaarsbesluitvorming 2024.

Kenmerk
3633700-1050606-PDCV

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Inzet XBB.1.5.vaccins

Vaccinproducent BioNTech/Pfizer is voornemens een registratie-aanvraag voor een monovalent XBB.1.5 mRNA vaccin voor alle leeftijdscategorieën in te dienen bij het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA). Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer de vaccins geregistreerd worden en of ze dan ook inzetbaar zijn voor de najaarsronde.

Inzet bivalente BA.4/5 vaccins als basisvaccinatie.

De Gezondheidsraad vindt de mRNA-vaccins het meest effectief voor zowel revaccinatie als gebruik binnen de basisserie. De raad noemt dat de meest recente (BA.4/5) bivalente versies bij revaccinatie de hoogste bescherming bieden en vindt het aannemelijk dat dit ook geldt bij gebruik voor primaire vaccinatie. Met het advies van de Gezondheidsraad en eerdere berichtgeving vanuit zowel EMA als FDA, is er voldoende onderbouwing om het gebruik van bivalente COVID-19-vaccins binnen de basisserie op te nemen in de Uitvoeringsrichtlijn van het RIVM.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De inhoud van deze nota is afgestemd met PG, FEZ, WJZ, de IRF, het RIVM en GGD GHOR Nederland. Het directeurenoverleg COVID-19 (DOC) is schriftelijk geïnformeerd over deze nota en bij behorende Kamerbrief. U krijgt separaat een annotatie om en marge van de Ministerraad op vrijdag 30 juni 2023 uw collegae te informeren over de inhoud van het Gezondheidsraad advies en het daarop door u genomen besluit.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

In bijgevoegde brief geeft u aan dat u voornemens bent dit najaar een nieuwe vaccinatieronde tegen COVID-19 te organiseren voor specifieke doelgroepen.

h. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Daarnaast zijn tot personen herleidbare gegevens onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.